

För ungefär 6000 år sedan, under **neolitikum**, bosatte sig de första bönderna vid sjöarna runt Alperna. De byggde ofta sina byar ute på vattnet och skyddade sig mot väta och översvämning genom att bygga husen på pålar. Vattnet, fisket och det skyddade men samtidigt centrala läget med viktiga handelsvägar var troligen anledningen till att de valde att bosätta sig just här.

Mot **bronsålderns** slut (ca 850 fvt) försämrades klimatet drastiskt vilket ledde till att byarna flyttades tillbaka upp på land och upp i högre terräng. Sedan dess har lämningarna efter de sjunkna byarna legat väl skyddade på sjöns botten.

Under total avsaknad av luft, har även organiska material bevarats på sjöbotten, material som annars skulle ha för-mulnat. En mängd fynd av byggnadsdelar, gör det möjligt att rekonstruera husen på ett korrekt sätt. Intakta verktyg, ben, textilier och till och med matrester har tagits om hand av dykare vid avancerade undervattensutgrävningar. Vi får en bild av livet för tusentals år sedan, mer levande än vid vanliga utgrävningar.

Sedan 2011 har 111 sjöbosättningar i sex Alpländer blivit en del av **UNESCO's** världsarv.

900 fvt

Information från museets butik

Museum Guide

Tillgänglig på tyska, engelska och franska.

ISSN-No. 0946-0519
69 sidor · 4,- €

THE LEGACY OF THE PILE DWELLERS – Fascination World Heritage Komplement till pålbyggnadsmuseet Unteruhldingens specialutställning. Tillgänglig på tyska och engelska.

ISBN-No. 9783-3-9813625-8-9
58 sidor · 5,- €

What you always wanted to know about the life of the prehistoric lake dwellers – 50 answers to questions most frequently asked by visitors Tillgänglig på tyska, engelska och franska.

ISSN-No. 0946-0519
36 sidor · 1,50 €

Mer information på engelska hittar du här:
<http://www.pfahlbauten.de/delphi>

PFAHLBAUTEN UNTERUHLDTINGEN

Strandpromenade 6 · D-88690 Uhltingen-Mühlhofen
Tel.: +49 (0) 75 56 / 92 89 00 · Fax +49 (0) 75 56 / 92 89 0 · 10
www.pfahlbauten.de · Epost: mail@pfahlbauten.de

Öppettider:

April till sep.: dagligen 9 – 19 (sista guidade turen 18.30)
Okt.: dagligen 9 – 17, Nov.: Lör., sön., helgdagar 9. – 17
Mars: Lördagar och söndagar 9 – 17

PFAHLBAUTEN UNTERUHLDTINGEN AM BODENSEE

RES I TIDEN

tillbaka till sten- och bronsåldern

Återupptäck byarna under vattnet ...

Välkomna till **UNTERUHLDTINGENS PÅLBYGGNADER**, ett av Europas största friluftsmuseer. I över 90 år har forntiden åskådliggjorts här med spännande upplevelser: vi visar 23 rekonstruerade hus från sten- och bronsålder (ca 4000 – 850 fvt); en fascinerande värld dold i vattnet blir synlig igen med kopior och fynd från utgrävningar.

Rundturen startar i nya **"ARCHAEORAMA"**, här får du möjligheten att gå genom en undervattensvärld och uppleva en multimediashow. Fortsätt sedan via gångbroarna över sjön Constance till sjöbosättningarna byar.

I utställningen **"Arvet efter pålbyggarna – Ett fascinerande kulturarv"** i museets huvudbyggnad strax intill sjön Constance, visas runt 1000 föremål som ger inblick i pålbyggarnas liv (I utställningen finns texter på tyska och engelska).

Betydelsefulla fynd från pålbyggnaderna i sjön Constance (fvt = före vår tideräkning)

Picture credits: PM/Embleton, PM/Müller, PM/Schelling, PM/Schöbel, Imagodirekt/ Zastavkin, LAD Baden-Württemberg, SWR/Nowak

Ett kulturarv under vattnet levandegörs ...

Med hjälp av utgrävningar och experimentell arkeologi rekonstrueras forntiden vid Unteruhldingens påbyggnader.

1 Stenåldershusen "Riedschachen" (4000 fvt)

1922 – bara fyra månader efter grundandet av påbyggnadssällskapet, rekonstruerades dessa två hus utifrån fynd från en utgrävning i Riedschachen (övre Schwaben). I över 90 år har de stått emot blåst och oväder. Här spelade Ufa Film in den första stenåldersfilmen 1926, stumfilmen "Natur und Liebe – Schöpferin Natur", som gjorde succé runt om i Europa. Under skolloven är museets biograf öppen för besökare i detta hus.

2 Bornsåldersbyn "Bad Buchau" (1050 fvt)

Hantverk i keramikens hus, metallbearbetning i bronsgjutarens hus, hövdingens hus: Här demonstreras avancerade tekniker, känsla för form och färg och uppkomsten av ett samhälle med sociala skillnader. De stora utgrävningarna i övre Schwaben Federsee på 1920-talet har stått som utgångspunkt – än idag ansedda som milstolpar inom arkeologin.

3 Bronsåldersbyn "Unteruhldingen" (975 fvt)

Unteruhldingen-Stollenwiesen är en av de mest betydelsefulla bosättningarna från yngre bronsålder med mer än 80 hus. Idag är den upptagen på UNESCO's lista över världsarv. Fem av husen rekonstruerades här under 1998 – 2001. Flerspråkiga informationstavlor berättar om arkeologernas arbete. Realistiska installationer visar den högt utvecklade kulturen hos de tidiga jordbrukarna, hantverkarna och handelsmännen. En hövdingens begravningsritual, värdefulla och heliga föremål och väggmålningar visar oss sjöbosättningarnas spirituella värld. Besökarna får en inblick direkt in i bronsåldersfamiljens vardagsliv. Stanna en stund och titta och lyssna på de fantastiska historierna som berättas här.

4 Stenåldersbyn "Sipplingen" (3500 fvt)

Byar som denna byggdes av de första bönderna på sjön Constance. De typiska husen innehåller repliker av arkeologiska fynd. Under guidade turer finns möjlighet att känna och prova många av föremålen. Ni får lära er om hur stenåldersmänniskan bearbetade jorden och om vilken mat de åt. Här berättas och visas hur redskap, smycken och kläder tillverkades. Även tidiga uppfinningar visas som hjulet och fiskefällor.

5 SWR TV-byn

2006 skickade den tyska televisionen SWR sju vuxna och sex barn på en tvåmånaders tidsresa till stenåldern. Här får du se de återupbyggda originalhusen från inspelningen. Husen är goda exempel på hur trångbott det var på den tiden.

6 Stenåldershuset "Hornstaad" (3912 fvt)

En betydelsefull rekonstruktion av ett av de äldsta kända husen i sjön Constance. Huset har byggts med samma tekniker och byggnadsmaterial som användes på stenåldern och fungerar som ett långsiktigt arkeologiskt experiment. Huset är ibland bebott. Jämförelser med fyndplatser kan leda till intressanta slutsatser om de forntida påbyggnadernas konstruktion och livslängd.

7 Stenåldershuset "Arbon" (3376 fvt)

Även detta hus används för vetenskapliga experiment. Konstruktionen som enbart består av trä skiljer sig från många andra hustyper i sjön Constance. De var ofta lerklinade och hade stråtak. Rekonstruktionen från 1998 är resultatet av ett internationellt samarbete med arkeologer från kanton Thurgau/Schweiz.

8 "Prova-på" stenålder

Hur borrar man hål i sten för 5000 år sedan? Hur tog man sig över en mosse? Testa själv i vårt prova-på område för både stora och små. Under sommarsäsongen kan du få träffa stenåldersmannen Uhldi som lagar mat och gör upp eld utan tändare eller tändstickor.

Öppettider hittar du på hemsidan
www.pfahlbauten.de

